GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 22.

We Srzodę Dnia 15. Marca 1797.

Z Paryża d. 23. Lutego.

List jenerała Buonaparte do Dyrektoryatu, z Ankony d. 22 Pluvios (d. 10 Lutego.)

W kilku dniach, Obywatele Dyrektorowie, Romanią, Xstwo Urbino i twierdzę Ankona zdobyliśmy; w Ankonie 1200 Papiezkiego woyska zabraliśmy w niewolą. Na wzgórkach Ankony bardzo się dobrze uszykowali; ale jenerał Victor otoczywszy ich nawet bez wystrzału wszystkich w niewolą zabrał. Cesarz 3000 bardzo pięknych fuzyy Papieżowi przysłał, które my z około 120 armat w fortecy Ankona zabraliśmy. Z 50 officyerów, których w niewolą zabraliśmy, gdy przysięgli iż więcey Papieżowi nie będą służyć, na wolność wypuszczonemi zostali. Miasto Ankona iest iedyny port, który po Wenecyi na Adryatyckim morzu się znayduie, i dla naszey korrespondencyi z Konstantynopolem barzo ważny; we 24 godzin można bowiem bydź w Macedonii. Żaden rząd nie był mniey od własnego ludu, nad którym panuie, iak Papiezki poważany; zaraz po pierwszym uczuciu strachu, iaki zazwyczay marsz nieprzyiacielskiey armii sprawuie, ukontentowanie okazywał, że od swego rządu uwolniony został.

P. S. Dnia 10 lutego o godzinie 6 wieczór: W tym momencie iesteśmy panami Loretto.

Podpisano *Buonaparte.*

Drugi list tegoż jenerała, z Ankony d. 22 Pluvios (d. 10 Lutego.)

Posyłam wam tu, Obywatele Dyrektorowie, kapitulacyą Mantui. Woyska nasze d. 3 lutego osadziły cytadellę, a miasto iest iuż od Austryaków opuszczone. Jak tylko odbiorę wyszczególnienie zabraney tam po nieprzyiacielskim garnizonie artylleryi &c. zaraz wam prześlę. Jenerał Serurier obległ naypierwey Mantuę; po nim jenerał Kilmaine trzymał ią w opasaniu i wielką przysługę nam uczynił; przedmieście St. Georgio kazał ufortyfikować, co potym tak użyteczne nam się stało. Garnizon Austryacki 5000 koni spotrzebował, dla czego bardzo mało nam ich się dostało. Proszę was o stopień jenerała brygady dla

obywatela Chasseloup, kommendanta indzynierów armii; on cytadellę Medyolanu i Mantui oblegał, i w tey kampanii Peschiera, Legnago i Pizzighetone ufortyfikował. Dla obywatela Samson i Maubert, ktòrzy przeszło w 40 potyczkach użyteczne zasługi położyli, upraszam was o stopnie brygady szefów, a dla jenerała Lespinasse o stopień jenerała dywizyynego artylleryi.

Podpisano *Buonaparte*.

(Tu następuie wiadoma iuż kapitulacya Mantui.)

Jeszcze d. 13 pluvios (d. 1 lutego) jenerał Buonaparte z głowney pod òw czas swey kwatery Forli następuiący list do dyrektoryatu przysłał:

Znaydziecie tu, Obywatele Dyrektorowie, notę, którą mi obywatel Faypoult z Genui przysłał i zadrzycie z nieukontentowania, gdy wyczytacie z iaką bezczelnością rzeczpospolitą okradaią. Wydałem rozkazy do aresztowania obywatela Legros, kontralora skarbowego i kommissarza woyskowego Lequeue. Obywatelowi Faypoult zaleciłem także, aby obywatela Paillaud i Peragaldo w Genui kazał aresztować. Nie dopuścicie zapewne aby odziercy Włoskiey armii w Paryżu znaleźli schronienie. W czasie kiedy ia się biłem i w Medyolanie nie był przytomny, obywatel Flachat zabrawszy 5 do 6 mill: uciekł w naywiększym nas niedostatku zostawił. Jeżeli nie obmyślemy sposobów do ukarania przyzwoicie iawnego tych ludzi szelmowstwa i nie zapobieżemy aby się podobne na dal niedziały, to potrzeba zrzec się zachowania porządku, polepszenia nasz go skarbu i utracić nadzieię utrzymania liczney armii we Włoszech.

Podpisano *Buonaparte*.

Niektòre z tuteyszych pism przywodzą iako rzecz osobliwszą, iż Buonaparte dodaie w swem rapporcie: że we 24 godzin można z Ankony w Macedonii bydź. i dodaią, iż Buonaparte pisząc to, myślał o Alexandrze wielkim, którego Macedonia oyczyzną była.

Jenerał Buonaparte iuż w Loretto kościelnych skarbow nie znalazł; iuż z tamtąd były uwiezione. Wszystkie kosztowności, które tam znalazł tylko 90,000 liw. wynosiły. W tym momencie iuż Buonaparte zapewne iest w Rzymie. (*Z poźnieyszych wiadomości*, iak się w przeszłym Nrze gazety doniesło, wiemy iż pokoy z Papieżem iuż zawarty iest, a zatym Buonaparte nie poszedł wcale do Rzymu.)

Za zdobyciem Mantui, mowią tuteysze pisma są Francuzi całych Włoch panami, a będąc panami Włoch i śrzodziemnego morza, będą nie mały wpływ do polityki Turka mieli. Francuzkie i Hiszpańskie, flotty mogą teraz aż do czarnego morza &c. pływać.

Obywatel Vilmanzy, bardzo słuszny człowiek iest od dyrektoryatu na naywyższego kommissarza przy Włoskiey armii mianowany.

Fregata Semillante po 28 dniowey żegludze z St. Domingo do iednego z naszych portow zawinęła, i podług iey powieści, cała ta kolonia może dla nas iak zginioną bydź uważana. Czarni ogłosili się za niepodległych i wszystkich białych gdzie tylko natrafią zabiiaią. Kommissarz Santhonax wydał był rozkaz zabrania tey fregaty; ale kapitan dowiedziawszy się w przod otym czym prędzey odpłynął.

Nasz kontra admirał Sercey popłynął z małą eskadrą z wyspy Francuzkiey do

brzegow Coromandel i wszystkie tam założenia Anglikow zburzył.

D. 19 Dyrektoryat obiema radom posłał manifest, który znany Puisay, co się jenerałem leitnantem armii Króla Ludwika XVIII mianuie, d. 1 stycznia w Brytanii wydał.

" Szlachetni Wandeyczykowie, (słowa manifestu,) nieprzyiaciele wasi niemogac was pokonać, starali się was uwieść; lecz uczucia które was tyle czas ożywiały, zawsze się ieszcze w waszych sercach, tak iak i w moim znayduią. Te uczucia niechay się tylko w skutkach okażą, a rzeczypospolitey już niema. Armie rzeczypospolitey już są zniszczone, a marynarka iey ofiarą burzy padła, lub ią Anglicy zabrali. Wszystko zapowiada iż iuż ostatnia godzina tych niegodziwych ludzi wybiła. Szlachetne wasze natężenia muszą przyspieszyć dzień, w którym naylepszy i nayłaskawszy Król, otoczony szczątkami swey drogiey familii i wszystkiemi walecznemi Francuzami i sługami religii, do oyczyzny przybędzie nazad i dobro iey przywroci. Royaliści! Słuchaycie mego głosu i wszyscy tę przysięgę wykonaymy: "Przysięgam iż az do smierci za godność królewską i przeciw wszystkim fakcyonistom walczyć będę; poprzysięgam, iż żadney nienawiści przeciw królewskim poddanym mieć nie będę, którzy się uwieść dali. Niech żyie Ludwik XVIII król Francuzki i Nawary w zupełney roskoszy swey władzy! " Woyska Cessarskie, mowi daley przyłożą się wszystkiemi siłami, aby J. K. M. w tryumfie do kraiu wprowadzić. Stałość i cnota Króla Jmć ieszcze nad tron wynoszą &c.

Ten manifest przysłał prezydent municypalney administracyi w Nant, i zaraz do ministra policyi napisał, iż potrzeba przedsięwziąść śrzodki do zapobieżenia skutkom tego manifestu. Proiekta royalistow zaczenały się od tego, aby naypierwey konstytucyyne władze uprzątnąć; iakoż kilku kommissarzy padło iuż ich spisku ofiarą. Wspomniony prezydent z tey okazyi wydał do tamteyszych i do pobliskich narodowych gwardyy odezwę, ostrzegaiąc ich aby przeciw proiektom royalistow na ostrożności się miały. Rada 500 tę odezwę kazała z pochwałą w protokole swoim umieścić.

P. Cazales ieden z naywiększych mowcow w zgromadzeniu konstytucyynem, d. 8 stycznia z wielu innemi emigrantami z Anglii do Madrytu przybył. W Hiszpańskiey marynarce ma wiele niezgody zachodzić, która naywięcey ztąd pochodzi, że wiele emigrantow Francuzkich na wysokie stopnie przy marynarce wyniesieni zostali.

Z Lizbony Portugalska eskadra do Rio de Janeirs i innych Portugalskich osad w Ameryce popłynęła; ta składa się z 5 liniowych okrętow, 4 fregat i 2 bryganTyn, które wiele transportowych okrętow przy sobie maią.

Jak tu zapewniaią Hiszpańska flotta od 24 liniowych okrętow i 15 fregat znowu do Kadyx zawinąć miała, gdzie ieszcze 4 okręty do niey maią przybydź.

Zdaie się iż się teraz chcą w Francyi pozostałą familią Burbońską zatrudnić. Los Pani Burbon iuż iest zadecydowany; oddaią iey przepyszny zamek z należącemi do niego dobrami Petit Boury. Co do Xcia Conti, zachodzi więcey trudności;

)2(

ma iakichś dobr żądać, które mu nie wielką ochotę maią oddać.

W gazecie Francuzkiey stało, iż Teodor Lameth na siebie przyiął iako przyiaciel Orleana dla uskuteczniena ich planu 14 mill. fałszywych luidorow wprowadzenia do Francyi i tych rozdania. Te przytoczenia są teraz od Lameth publicznie zbite.

Z pisku przeciw królowi Sardyńskiemu i iego familii 9 tylko osób złapano; reszta ze 300 ucieczką się ratowała. — Dumuriez, mowi dziennik l'Eclair, z Luwetem otwarł korrespondencyą, i uskarża się pierwszy, iż go Louvet w swem dzienniku obwinął iakoby po republikancku myślał.

W Auxere w brew ustawom otwarto znowu towarzystwo ludu pod pozorem przeczytania obywatelom dokumentów ostatniego spisku. — W krótce ukończenia formalnego pokoiu z Portugalią oczekuiemy. Ugodzone tu warunki pokoiu iuż do Lizbony posłano.

Wczoray rada 500 postanowiła rezolucyą iż wywóz żyta iest zakazany. Kommendantom grenadyerów oświadczyła rada w protokole podziękowanie za przyłożenie się ich i grenadyerów do uśmierzenia ostatniego pożaru ognia — Przedwczorem Debry proponował, aby osobisty areszt za długi nazad przywrócić; ale nic ieszcze w tey mierze nie postanowiono.

Jenerał Moreau i inni ienerałowie dla umowienia przyszłey kampanii są tu spodziewani. — Rada 500 dekretowała iuż, iż opłata od listów kommisyi będzie oddana, a wozowa poczta w dzierżawę puszczona. — Nadchodzące pierwiastkowe zgromadzenia, po zachodzie słońca nie maią iuż naradzeń odprawiać.

Korsarz les Etourdis z Havre do Cherburg dwa zabrane Angielskie pakeboty Xżę Edward i William Ann przyprowadził, które na wysokości Portland zabrał — Laloi iest prezydentem rady 500, a Poulin-Grand prezydentem rady starszych obrany.

Dyrektoryat u ciała prawodawczego nalegał, aby kary wielkich zbrodniarzy zelżyło, albo całkiem darowało, którzy przez swoie odkrycia podadzą rządowi sposobność do odwrocenia wielkich spisków. Pewne okoliczności, mówi dyrektoryat, od których może dobro rzeczypospolitey zależy, wymagaią prędkiego w tey mierze postanowienia.

W Brest podług ostatniey wiadomości fregata la Vengeance i la Resistance, iedna korweta i Lugger stały do taiemney iakieyś wyprawy pogotowiu. Dywizyyny szef Castagnier będzie niemi kommenderował. Na tych okrętach iest do 1200 dawnych galerowych aresztantów, potym dezerterowie &c. uzbroieni.

Messager du Soir, mówi: Dyrektoryat jenerała Pichegru do iakiegoś taiemnego poselstwa wezwał, i na podróżne koszta 2000 talerów do Besançon mu posłał.

Mandaty stoią dziś 1 liwr: 5 S. za 100. — Podatki wybieraią teraz z wielką ostrością. Kto w 5 dni po napomnieniu nie zapłaci podatku, exekucyą dostanie, a ieżeli odtąd w 10 dni nie zapłaci, to iego ruchomości będą sprzedane. — Taniość i obfitość co dzień większa teraz w Paryżu. Funt chleba nie kosztuie iak 2 albo 2½ S. funt mięsa 7 do 9 S. Kalkucki kapłon 3 do 6 liwr: dobrego wina butelka 10 do 12 S. legominy 4. S. litron. funt masła 30 do 32 S. Wełniane tylko towary trzymaią się ieszcze

w cenie; płutna do połowy od dawney ceny spadły.

Jenerał Hoche skoro tylko iego armia we wszystko opatrzona zostanie, do ezego iuż przygotowania czynią, zaraz póydzie za Ren. Z tey okazyi przypominamy sobie, iż w roku 1793 jenerał Hoche przy odzyskaniu nazad linii Weifsenburskich jenerała Wurmser pobił. Potym zwycięztwie był od Robespierra ztracony, w Consiergerie osadzony i byłby zginął, gdyby Robespierra samego ten los nie był spotkał.

Z Kadyx dowiaduiemy się iż handel Hiszpański przez zabieranie od Anglikow często pryz, nadzwyczay wiele cierpi. W niedługim czasie 9 bogato ładownych okrętów zabrano i z tych 3 do Gibraltaru, 6 do Lizbony zaprowadzno. Wszystkie te pryzy 2 albo 3 Angielskie fregaty o 15 do 20 godzin od Kadyx zabieraią. Między powyższemi znayduie się okręt la Conception, który z Antylskich wysp szedł i do Filipińskiey kompanii należy. Hiszpańscy kupcy na swoie u dworu użalenie aby ich handel był konwoiem okryty, nie odebrali zaspokaiaiącey odpowiedzi.

Słychać iż minister skarbowy Ramel swóy urząd składa, a na iego mieysce obywatel Normandie nastąpi; on zaś jeneralnym administratorem ma bydź. — Tuteysze pisma mieszczą w sobie wiersze i wezwania do Rzymian, aby z teraźnieyszego momentu korzystali i na wzór swych przodków wolnemi się republikanami ogłosili.

W czasie kiedy woyska Francuzkie, tak szypkiem krokiem postępuią ku Rzymowi, nie będzie może od rzeczy przypomnieć czytelnikom niektóre historyczne wiadomości o tym mieście, Rzym był oblężony i wzięty 7 razy: Pierwszy raz przez Gallów pod dowództwem Brennusa w roku 374 od zbudowania tego miasta, drugi raz w r. 800 przez Wizygotów, trzeci raz w 44 lat potym przez Wandalów, czwarty raz w 18 lat potym przez Erulów, piąty raz w 14 lat od Ostrogotów, szosty raz przez Totyla Króla Gotów, siodmy raz nakoniec pod Papieżem Klemensem VII. w roku 1621 od woyska Cesarza Karola V. pod dowództwem jenerała Bourbon.

Z Hagi d. 28. Lutego.

Liczba woysk, które się do Fryzlandyi i tamteyszych okolic udały, iest bardzo znaczna i naywięcey się z będących na naszym żołdzie Francuzów składa. Przytomność ich zdaie się tam bydź dla zapobieżenia dalszym rozruchom potrzebna, zwłaszcza że po exekucyi iednego herszta w Leuwarden, w tey prowincyi dały się ciche poruszenia słyszeć. Marsz ten woysk w całey armii dyslokacyą sprawił, i dla uregulowania iey, rząd nasz wezwał tu jenerała Dejean, który na mieyscu Beurnonville Batawską i Francuzką armią kommenderuie. Beurnonville w krótce tu iest spodziewany. Po exekucyi iednego herszta w Leuwarden więcey ieszcze na śmierć nie skazano; ale liczba aresztowanych osób do 200 wynosi. Dowiaduiemy się, iż i w Oberyfsel buntownieze poruszenia dały się uczuć, ale czynność kommenderuiącego jenerała Dumonceau nie dopuściła, aby swe skutki okazały.

Nim się zgromadzenie interefsami skarbu zatrudni, które z powodu zbicia w iedno wszystkich długów, z wielą trudności iest poplątane, ma wprzód artykuły

względem sądownictwa dekretować. Przy tey okazyi będzie także dekretowane, iż w księdze ustaw kryminalnych w całey rzeczypospolitey tortury będą zniesione.

Reprezentant Aufmorth zdał iuż swóy rapport o niedostatku w kassach administracyynych do utrzymania 25,000 Francuzkiego woyska na żołdzie Batawskim, i ten ma bydź publicznie ogłoszony.

Z Franken d. 25. Lutego.

Nowa organizacya Pruskich Xiestw iuż iest wiadoma; każdy z nich będzie na cyrkuły, czyli dystrykty podzielony. — Regiment Anspach husarów iednym batalionem będzie ieszcze powiększony.

Frankoński cyrkuł znowu względem Pruskiego zaboru w Frankoni nową remonstracyą do Cessarza Jmć i do samego Króla Pruskiego uczynił. — Gdy Francuzi do przechodu za Ren przygotowania czynią, mówią bardzo o powszechnym uzbroieniu całego cyrkułu.

Redaktor gazety Rzeszy za umieszczony w 7 Nrze o Bawaryi w tych słowach artykuł: "Dodatek do Historyi processu w wyższey Bawaryi,, iest przed rząd Pruski w Bareut, gdzie się znayduie do odpowiedzi pociągniony.

Z Frankfurtu d. 25. Lutego.

Wyższego Renu cyrkuł następuiącą rezolucyą wydał, zkąd widzieć można, iak bezgruntownie rozsiano pogłoskę, iż miasto Frankfurt za neutralne uznane zostało:

"Gdy naypierwszym obowiązkiem cyrkułu Reńskiego iest, aby w czasie woyny Rzeszy, cyrkułowy kontyngens w iak naylepszym stanie zostawał i takie śrzodki poczynione zostały, aby stosownie do rozkazów Feldmarszałka Rzeszy Arcy Xcia Karola w niczym co do tego punktu uchybione nie było; rozkazuie się zatym, iż wszystkie kontyngense na kampanią nnieyszą w zupełnym komplecie podług wyroku Rzeszy w *quintuplum* dostawione bydź maią.

Z Karlruhe d 23. Lutego.

Spokoynością naszą przez wzięcie Kel i Huningen iak widać, nie będziemy się długo cieszyć; iuż nas na nowo przeyściem Francuzów za Ren straszą, i chociaż to przeyście na niższym Renie w odległości nas uskutecznione zostanie, to iednak nie mało nam się w tuteyszych okolicach da uczuć. Stoiąca pod Kel i Huningen Francuzka armia, teraz w liniach Weissenburskich, nad Queich i około Spiru stoi. Od pół tego miesiąca między Spirem, Neustadt i Landau przeszło 30,000 Francuzów się zebrało. Te zdaią się mieć zamiar ściągnienia na siebie baczności Austryaków, aby przez to naypierwey armii Sambry i Mozy otworzyć drogę do wykonania swych proiektów, potym przeyść za Ren i na nowo do Niemiec wkroczyć.

Z Konstantynopola d. 25 Stycznia.

Francuzki ambassador obywatel Aubert - Dubayet miał iuż publiczną swą audyencyą u W. Sułtana, i tę z nadzwyczay wielką okazałością odprawił. Żołnierze od konney artyllery i inni woyskowi Francuzi, którzy ambassadora poprzydzali, nie mieli równie iak podczas audyencyi u W. Wezyra żadney broni. Parada tych woyskowych, którzy ani laski i nic zgoła wręce nie mieli, coś poważnego w sobie miała. Ceremoniał pod czas audyencyi na żądanie Aubert - Dubayeta był znacznie odmieniony, i na takie rzeczy dla niego pozwolono, iakich ieszcze żaden ambassa-

dor nie doznał. Nieczekał na W. Wezyra iak dawniey zwyczay był w przedpokoiu, i gdy na salą wszedł, w którey W. Sułtan na wzor nieba w przybranym tronie siedział, nie prowadziło go 2 kapigi bachow czyli oddzwiernych lub Serraiowey warty; ale 30 janczarow afsystowało mu do audyencyi, i pod czas samey audyencyi w pół cyrkułu około niego stanęli; honor iakiego ieszcze nikt nie doznał i janczarowie pierwszy raz do takiey usługi użyci zostali.

D. 23 stycznia kompania Francuzkiey konney artylleryi, w przytomności W. Sułtana, W. Wezyra i kapitana baszy czyniła musztrę; W. Sułtan oświadczył iey swoie ukontentowanie. Niektorzy ministrowie Tureccy oswiadczyli iednak Francuzkiemu ambafsadorowi, iż wątpią aby artylleryа konna w Tureckim woysku mogła bydź użyteczną. Wiele Francuzkich officyerow, którzy za Francuzkiego posła Verninac w służbę Turecką weszli, w tych dniach otrzymali dymifsye, daiąc Porta za przyczynę, iż teraźnieyszy stan iey skarbu nie pozwala tyle cudzoziemcow utrzymywać.

Przybyły tu nowy ambafsador, czyli Baylo rzeczypospolitey Wenecki, przed kilką dniami podług dawnego zwyczaiu miał u W. Wezyra wstępną audyencyą.

Woyna między Perskiego tronu uzurpatorem i Rofsyą trwa ieszcze; ale mowią iż się zbliża do końca. Ow 80 letni stary uzurpator oświadczył swoią gotowość do pokoiu i oddanie tronu prawemu iego dziedzicowi, byle mu tylko poki on żyie rząd iedney prowincyi, którą sobie sam wybierze, pozwolono.

Z Medyolanu d. 15. Lutego.

Jenerał Buonaparte dzień tylko ieden zabawił w Ankonie, i d. 9 udał się zgłownym korpusem swey armii do Spoletto; miasta około 7000 mieszkańcow maiącego. Xięstwo tegoż imienia we wszystkie potrzeby do żywności obfituie. Rzym nie iest tylko 22 mil Włoskich od Spoletto odległy.

D. 8. przednia straz z Lombardzkich pułkow złożona pod szefem brygady Lahoz do Loretto weszła.

Miasto Loretto iest głębokiemi rowami i kilką basztami otoczone. W katedralnym kościele znayduie się tam cudowny obraz Matki Boskiey (*la Casa santa*) zwany, który podług powieści w roku 1291 z Galilei do Tersati w Dalmacyi, ztamtąd w roku 1294 do Włoch do okolic Recanti, a w roku 1295 dopiero na mieysce swego przeznaczenia przeniesiony został. Dom ten tak zwany po Włosku Swięty, który na śrzodku kościoła stoi, zgłazowego kamienia iest stawiany, zwierzchu marmurem powleczony, 30 stop długi, 15 szeroki, a 18 wysoki, wewnątrz i zewnątrz wielu kosztownościami iest ozdobiony. Niezmierny skarb znaydował się tam także, który z dobroczynności pielgrzymow i pobożnych Xiążąt był zebreny; ale wątpią zeby go tam iuż Francuzi zastali. Dochody tego S. Domu, nie rachuiąc podarunkow pielgrzymow, których dawniey przeszło 50,000 co rok bywało, wynosiły do 30,000 szkudkow (250,000 zł. pol.) Od Juliusza II. Papieza, który zupełne odpusty tym nadał, którzy ten obraz odwiedzali, naywięcey Loretto było uczęszczane. Między innemi rzadkościami widać w tym świętym Domku okno, któ-

rym gdy Marya w Nazarecie mieszkała, Anioł Gabryel z przepowiedzeniem iż urodzi wybawiciela świata, wchodził.

Buonaparte, którego przednia straż w państwie kościelnym z samych Włochów się składa, chce przez to tamteyszym mieszkańcom okazać, iż iego zamiarem nie iest podbić ich, ale raczey z niemi się pobratać i szczęście republikanckie im zabezpieczyć. Mówią iż cały plan Francuzów do tego dąży, aby nad Włochami zupełną przewagę wziąść i obcą politykę z tamtąd wyrugować.

Podług powieści liczba Papiezkich żołnierzy ma iuż w ręku naszych do 8000 ludzi wynosić; ale zdaie się że iest powiększona.

Cyspadeńska rzeczpospolita P. Zawa bywszego szlachcica Bonońskiego, na swego pełnomocnika w Paryżu mianowała.

Oprócz wiele woyska, które od armii Renu i Mozeli, Sambry i Mozy dla zmocnienia Włoskiey armii maszeruie, na granicy Genewy stanie ieszcze z 18,000 ludzi obserwacyyne korpus, które razem Lyon i południową Francyą pod czas teraźnieyszych elekcyy na oku mieć będzie.

Z Inspruka d. 27. Lutego.

Jenerał Liptay będąc w Solurne choroba złożony, donosi ztamtąd, iż codzień potrzeba się attaku nieprzyiaciela obawiać. Francuzi bardzo się pod Borgo di Valsugana gromadzą, i zdaie się iż przez doline Flimer chcą się dla obeyścia naszey armii przedrzyc; ale iuż tam są po gotowiu siły do wstrzymania ich. Jenerał Fröhlich ztąd do Wiednia poiechał. Francuzi w wielu okolicach, a naybardziey za Trydentem fortyfikacye zakładaią, dla okrycia ich głowney armii, która do Karencyi idzie. Pod Nave Francuzi chcieli znowu rzekę Adygę przeyść, ale od Austryakow z stratą odparci zostali. Przed kilką dniami 400 Francuzkich niewolnikow tu do zamiany przyprowadzono. Mowią o wykonaniu wkrotce ważnego zaczepnego planu, który nasz waleczny Arcy Xżę Karol po obiechaniu woysk w Tyrolu i Fryolu ułożył.

Z Botzen d. 18. Lutego.

Arcy Xżę Karol do naszey armii powrocił i całą zobaczył; ale oim do Wiednia odiechał, mowią iż nad Francuzami nietakie korzyści odniosł i jenerała Masseoa po utarczce z forpocztami nazad odparł. Do Trydentu 700 ranionych Francuzow powrociło. Piawa rzeka iest 20,000 Austryakow osadzona, i Austryacka we Włoszech armia, iak tylko wszystkie posiłki nadeydą, będzie tak wielka iakiey tam ieszcze nie było. W Tyrolu głowne korpus Francuzow stoi w Lavis. Przeciwko jenerałowi Alvinzy, zdaie się iż niechcą prędzey nic przedsięwziąść, poki jenerał Buonaparte z wyprawy przeciw Rzymowi nie powroci. Lecz Austryacy tym czasem zaczepnie działać zaczną.

Od Granic Rossyyskich d. 15. Lutego.

W Rydze 4000 ludzi wynoszący Petersburski regiment kwaterą stanął. W Nitawie oczekuią Tobolskiego regimentu na kwaterę. — Synowie popow będą na przyszłość do rekruta należeć. — Jenerał Igelström w drodze do Orenburg umarł. — Wszystka papierowa moneta ma bydź podług Hamburskiego kursu w kassach Imperatorskich wymieniona; ale w handlu ma iść bez żadney straty. — Gwardye Imperatorskie na końcu tego miesiąca idą do Moskwy.

DODATEK

DO Nru. 22.

GAZETY KRAKOWSKIEY

We Srzodę Dnia 15. Marca 1797.

Z Petersburga d. 13. Lutego,

Uroczystości pod czas koronacyi w Moskwie będą 3 niedziele trwały. Imperator z tamtąd podroż wewnątrz swych kraiow uczyni, i tę co rok w inną część kraiu ponowić zamyśla. — P. Suetchio, ktory pułkownikiem nie dawno został, iest jenerał majorem mianowany i w regimencie gwardyi Semenowskiey umieszczony.

Z Manheimu d. 24. Lutego.

Cesarz Jmć udzielaiąc jenerałowi Xciu Oranii order Maryi Teresy, następuiący list napisał do niego:

Mości Panie i Kuzynie! W szypkim postępowaniu na drodze woienney chwały życzę W. X. Mci z serca szczęścia. *Wzruszony* walecznością i gorliwością, iaką *W.* X M. w różnych okazyach przeszło roczney kampanii w usłudze moiey położyłeś, czuię nayżywsze ukontentowanie, iż acz w młodym ieszcze wieku wstępuiesz w ślady twych wysokiah przodkow, ktorych wielkie czyny w dzieiach woyny z chwałą umieściły. Bratu memu Arcy Xięciu daię zlecenie aby Ci krzyż Maryi Teresy oddał, i lubo statuta tego orderu zakazuią mi abym żadnego cudzoziemca nim nieokrywał, iednak dla *W.* X. Mci musiałem ten wyiątek uczynić, abym mu tym większy dowod mego ukontentowania i szacunku okazał. Jestem z uczuciami prawdziwey i szczerey przyiaźni.

Mci Panie i Kuzynie *W.* X. Mci dobrze życzliwy sługa.

W Wiedniu d. 20 *Stycznia* 1797

Franciszek.

Od wyższego Renu d. 25 Lutego.

Oprocz deklaracyi, ktorą P. Fahnenberg względem dostawiania pięciorakiego kontyngensu w Ratysbonie uczynił, Cesarz Jmć napisał ieszcze dokładnievsze oświadczenie do wszystkich duchownych dworow, w ktorym ich napomina, aby na grożące z Francuzkiey strony niebezpie-

czeństwo, wszystkiemi siłami teraźnieyszą kampanią wspierali.

Z Frankonii piszą pod d. 15 lutego co następuie: 1800 ludzi Bawarskiego woyska ieszcze w tym tygodniu, które z miast Niemieckich osadzi; 1 maior i 3 officyerów wyiechało iuż wczoray na zapisanie kwater. " Ostatnie listy z Franken nic ieszcze nie wspominaią, które to miasto osadzą.

Na d. 17 t. m. w roku 69 wieku swego zmarła w München elektorowa wdowa Bawarska, była corką króla Polskiego Augusta III i od wszystkich dla swey dobroczynności iest żałowana. Po kilka razy dla wspierania ubogich część swych kleynotow przedawała.

Z Worms donoszą, iż od Francuzkich woysk, które w tamteyszych okolicach stoią, od każdey pół brygady po 50 do 60 ludzi oderwano i na urlaup posłano; ale my domyślamy się, iż tę wieść umyślnie puszczono, aby prawdziwe przeznaczenie tych woysk ukryć. — Margrabia Badeński z swą familią z Anspach do Carlsruhe powrocił.

Z Sztokolmu d. 21. Lutego.

Jenerał Leitnant Toll nie spodziewanie tu z Schonen nadiechał i z rozkazu Króla zaraz w radzie woyskowey zasiadł. — Wczoray przybył tu z Petersburga hrabia Sollowkin.

Z Austryi d. 25. Lutego.

Naynowsze listy z Tryestu donoszą, iż korpus jenerała Massceny przeyście na rzece Piawie bronią zdobyło. — D. 9 jenerał Angereau z kilką jenerałami, a d. 11 feldmarszałek Wurmser do Wenecy przybyli. — Garnizon Mantuański maszeruie w trzech kolomnach przez rzekę Piawę. Cały ogułem nie składa się iak z 11,000 ludzi. — Wiele officyerow od Cesarskiey Włoskiey armii dostali abszyty. Garnizon Semliński iuż także do Włoch pomaszerował.

Z Offenburga d. 25. Lutego.

Około twierdzy Kel burzą wciąż fortyfikacye; co dzień przeszło tysiąc ludzi około tego pracuie. Przedwczorem wysadzono niektóre szańce minami. Francuzi spokoynie się przypatruią z iednego mostu tym robotom, który ieszcze stoi na Renie. Austryacy nie puszczaią nikogo z Strasburga na prawy brzeg Renu, chociaż republikanie pozwolili wielu mieszkańcom z Kel, który się do Strasburga byli schronili nazad do swego ogniska powrocić. Około zburzenia Huningen szańcow nie pracuią z takim pospiechem.

Z Dusseldorf d. 25. Lutego.

Lubo nasz garnizon nie iest nayliczniejszy, wszystko tu iednak woienną postać bierze: probuią armat, batterye niemi osadzaią i magazyny napełniaią. Ludzie znaiący rzeczy zapewniaią, iż za niedziel trzy działania woienne się rozpoczną. W Bergickim każą Francuzi spieszno drogi naprawiać.

Z Moguncyi d. 25. Lutego.

Przy armii Niemieckiey oczekuiemy tu Xcia Sasko-Cieszyńskiego i jenerała Mack nazad, a jenerał Werneck do Włoch odiedzie. Trzy bataliony Hohenlohe, Kinski i Colloredo idą także do Włoch. — Mówią iż linia demarkacyyna Pruska do Waldeckiego się rozciąga. — W armii Francuzkiey chodzi pogłoska, że d. 15 marca Prussacy za Ren przeydą i Mozę za nich osadzą.

Z Bruxelli d. 23. Lutego.

Jenerał Hoche w towarzystwie jenera-

ła Lefevre i wiele wyższych rang officyerow d. 19 t. m. był w Luxemburgu oczekiwany, gdzie się miał w przod udać nim nad Ren poiechał; garnizon odebrał iuż był potrzebne rozkazy do czynienia mu woyskowych honorow. Kolomna woyska od 12,000 piechoty, 2000 iazdy pierwszych dni marca przez Ardenny i okolice Luxemburga z wewnątrz kraiu do armii Sambry i Mozy pomaszeruie, dla zastąpienia tych woysk, które poszły do Włoch. Wszyscy officyerowie nie przytomni w swych korpusach, odebrali rozkaz aby przed 15 marca do armiy nazad powrocili; ztąd wnoszą iż ienerałowie Francuzcy chcą zawczasu kampanią otworzyć.

Z Bazylei d. 21. Lutego.

Ambasſada Francuzka ogłosiła tu następuiące pismo:

Dziennik urzędowny z Ankony d. 24 Pluvios (*22. Lutego.*

D. 21 (9 lutego) dywizya ienerała Victor, kazawszy Papiezkiemu korpusowi, które się na wzgorkach Olmo uszykowało broń złożyć, co też one uczyniło, weszła do Ankony. Fortecę Ankony nie spodzianie nasze woyska opanowały, i tam razem z Papiezkiemi woyskami weszły, ktore chcąc się ratować do fortecy uciekały. Ta forteca iest dla swego położenia bardzo ważna i dobrze artylleryą osadzona, gdyż ma około 60 armat metalowych. Port Ankony iest batteryami o 35 armatach wielkiego kalibru broniony.

W nocy z 9 na 10 korpus iazdy pod kommendą szefa brygady Marmont adiutanta kommenderuiącego ienerała, stanęło pod Loretto, zkąd ienerał Colli, kommendant armii Papiezkiey zabrawszy co mogł z tamteyszego skarbu, czym prędzey się ucieczką ratował; skarb ten od dawnego czasu iuż zaczęto wywozić; iednak nam się ieszcze do milliona w złocie i srebrze z niego dostało. Armia idzie do Seligno; dzisiay d. 12 iest w Maurata o 40 Włoskich mil od Rzymu.

Chwała, którą się iedynie korpus Francuzkie w tey wyprawie poszczycić może, iest, iż głosny przykład swego szacunku dla religii, dla osób i własności daie; dla tego też lud zwyciężonego kraiu iest szczęśliwy i kontent.

Podpisano *Berthier*, *głowa sztabu ieneralnego.*

Zgodne z originałem Bacher.

Z Siegburg d. 26. Lutego.

Wszystko tu iest w tym momencie spokoyne, ale się obawiaią, że ta spokoyność nie będzie długo trwała. Francuzi zatrudnieni są poprawieniem fortyfikacyi Düſseldorffu, i zaczenaią się na prawem brzegu zmocniać. — Ostatniego poniedziałku batalion strzelcow podpułkownika Leloup miał tu rewią; ten batalion znacznie się przybyłem mu z Niderlandow ludem pomnożył.

Od Granic Roſsyyskich d. 20 Lutego.

Z Petersburga dowiaduiemy się, iz W. Xżę Alexander i następca tronu, iak tylko się uroczystości koronacyi w Moskwie zakończą, zaraz do Berlina wyiedzie, a ztamtąd w towarzystwie Króla Pruskiego w maiu do Warszawy przybędzie. Pałac królow Polskich będzie dla tych gości wyprzątniony. W miesiącu maiu będzie pod Warszawą południowych Prus woyska rewia; zapewne W. Xżę chce bydź na niey przytomnym.

DONIESIENIE.

Z strony J. C. Krol: Galicyi zachodniey sądu szlacheckiego Krakowskiego, iako naywyższą opiekę nad wszystkiemi w tuteyszym kraiu znayduiącemi się szlacheckiemi sierotami maiącego, w celu ułożenia podług przepisow porządnego ukończenia przyiętych od tuteyszego sądu ziemskiego interesow pupilarnych zaleca się: by następuiący od wzwyż wzmiankowanego sądu ziemskiego obrani opiekunowie, iako to:

1. JP. Michał Uieiski brat i opiekun małoletnich: Kazimierza, Brygitty i Justyny Uieiskich.
2. Panowie Franciszek Grabiański i Benedykt Eminowicz, opiekunowie Gredzińskich Pupilow, Danieli, Maryanny i Anastazyi.
3. Panowie Michał, Augustyn, Tomasz i Ludwik, bracia i opiekunowie Kazimierza Uieiskiego.
4. Panowie Marcin Borowiecki i Eustachi Kaszyński, opiekunowie Agnieszki Borowieckiey.
5. JP. Jozef Wilkoński, opiekun Tekli i Hedwigi Rabczyńskiey.
6. JP. Alexander Potocki, opiekun Maryanny i Jozefy Zygmuntowskiey.
7. Panowie Stanisław Sołtyk i Piotr Lenarski, opiekunowie małoletnich Karola, Antoniego, Anny, Heleny, Jozefy, Konstancyi, Franciszki i Angeli Gaszyńskich.
8. Panowie Marcin Zieliński i Jan Malicki, opiekunowie małoletnich Karola, Władysława, Antoniego i Henryka Wielowieyskich.
9. Panowie Kazimierz wuy i Wawrzyniec szwagier Czapliccy, opiekunowie Maryanny Czaplickiey.
10. Panowie Bartłomiey Trepka, i Maciey Pstrokoński, opiekunowie Jozefa i Jozefy Gułowskich.
11. Wielebny Jmć Xiądz Irzy i tegoż samego imienia synowiec Dobrzańscy, opiekunowie Leopolda i Irenyasza Dobrzańskich.
12. Panowie Bonawentura Przyborowski i Antoni Bronicki, Stanisława i Tekli Borzykowskich opiekunowie.
13. JP. Woyciech Kozłowski, Onufrego, Jana i Tekli Pietuszewskich opiekun.
14. JP. Karol Drążewski, opiekun Mikołaia, Tekli, Franciszki, i Julianny Zygmuntowskich.
15. JP. Ludwik Kalinowski, opiekun i brat małoletniey Franciszki Kalinowskiey. Na ostatek.
16. JP. Roch Waligorski, Jozefa, Franciszka, Maryanny, Gabryeli i Heleny Wiskorskich opiekun, tak mieysce swego tutay niewiadomego pomieszkania, iako też cyrkuł, w którym się toż pomieszkanie znayduie, do tychże C. Krol: sadow szlacheckich w 6 tygodni od dnia obwieszczenia ninieyszey cytacyi rachuiąc, tym pewniey wyraźnie i pewnie donieśli, gdy z iedney strony do porządnego prowadzenia interessów pupilarnych okoliczności wymagaią, od tychże opiekunów potrzebne informacye zasięgać, z drugiey strony zaś ich samych obchodzić powinno, siebie od iakieykolwiek z niedbałey zwłoki wyniknąć mogącey szkody, któraby istotnie z powierzoney im opieki na nich spaść musiała, ochronić się.

W tym zamiarze więc oraz każdy, który o pomieszkaniu iednego lub drugiego poprzedzaiących opiekunów iakową wiadomość ma, uprasza się, takowe tuteyszemu C. Krol: sądowi szlacheckiemu iak nayrychley donieść.

Z C. Krol: Galicyi zachodniey sądu Szlacheckiego Krakowskiego Rady. Dnia 25 lutego 1797 roku.

Woyna.
Piekarski.
Olechowski.

Urodzeni Michał i Franciszek Tomiccy bracia rodzeni, chcąc się dowiedzieć o życiu Michała Tomickiego stryia swego rodzonego, ktory ieszcze przed rokiem 1753 z Woiewodztwa przedtym Krakowskiego oddalił się, oraz o pozostałych może naturalnych iego sukcessorach. Upraszaią wszystkich, ktorych ninieysza odezwa doyść może, aby o potrzebny iuż powyższey wiadomości, do kantoru Gazety Polskiey Krakowskiey doniesienie swoie uczynić raczyli, gdy w razie niebędących iuż przy życiu rekwirowanych osob, sami wraz z siostrami, substancyi po Michale Tomickim, iako rodzonym stryiu pozostałey, dopominać się będą mieli prawo.

Licytacya sreber, kleynotow, piernikow, ciasta piernikowego, mąki. wodki, wosku, łoiu, farby, korzenia, przędzy, chmielu, otrąb, miodu praśnego i pitego, farby miodowey, wiśniaku, octu, drzewa, mosiadzu, ołowiu, żelaziwa, pościeli, naczynia do szynku, naczynia do roboty miodu i bielenia wosku, książek, zegarkow, stolarszczyzny, obrazów, miedzi i różnych gospodarskich sprzętow po Szl: niegdy Opferach pozostałych, z rezolucyi Magistratu Krakowskiego, w kamienicy sukcessorow Opferowskich w Krakowie na ulicy Swieckiey pod Nrem 327. sprzedaży odbywać się będzie za gotowe pieniądze, dnia 27 marca 1797 o godzinie 2 po południu, o czym się Publiczność uwiadomia.